

گزیدگی‌ها

پاتوفیزیولوژی، تظاهرات بالینی، تشخیص و درمان

دکتر سید امیری

عضو هیئت علمی گروه سبب‌اوس
دانشگاه علوم پزشکی ایران

دکتر نیلوفر قدرتی

عضو هیئت علمی گروه داخلی
دانشگاه علوم پزشکی البرز

انتشارات نوادیشان آریاکمن

زمستان ۱۳۹۴

عنوان و نام پدید آور: کریم کی حیات با تو فریب از لوری، تظاهرات بالینی، تشخیص و درمان / حسن امیری، فیلیفر قدرتی.

مشخصات ظاهری: ۱۱۲ص: مصور (رنگی)، جدول: ۵/۱۴-۵/۲۱ س.م.

وضعیت فهرست نویسی : فیفا

موضوع: گزیدگی

موضوع: گزیدگی — درمان

موضوع: ابتدایان سمی

شماره ۵۵۵ - شهری، نیلوفر، ۱۳۵۰ -

ردیف: ۵۰: ۱۳۹۴ ک ۸۱ الف / ۲ / ۹۶ RD

۶۱۷/۱: دیوبند

شماره کتابشناسی: ۴۱۶.۳۸۶۰

گزیدگی

گردآوری و تالیف: دکتر حسن امیری، دکتر نیلوفر قدوسی

ناشر: نواندیشان آریا کهن

شاپک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۷۸-۹۹-۵

نوبت و تاریخ چاپ: اول / ۱۳۹۴

چاپ : آرمانسا

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۲۰۰,۰۰۰ ریال

مرکز پخش : تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید نظری

پلاک ۱۳۰، طبقه ۲، واحد ۴ تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۵۴۳۸

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه
۱۳	زنبورسانان
۱۴	زنبورها
۱۵	تظاهرات بالینی
۱۸	درمان
۲۰	مورچه ها، آت سی
۲۱	پاتوفیزیولوژی
۲۱	تظاهرات بالینی
۲۳	تشخیص
۲۳	درمان
۲۵	عنکبوتیان
۲۵	عنکبوت ها
۲۶	عنکبوت بیوه سیاه، ساعت شنی
۲۷	پاتوفیزیولوژی

۲۸	تظاهرات بالینی
۳۱	تست های تشخیصی
۳۲	درمان
۳۶	عنکبوت های قهوه ای
۳۷	پاتوفیزیولوژی
۳۸	تظاهرات بالینی
۴۰	تست های تشخیصی
۴۱	درمان
۴۳	عنکبوت هوبو
۴۴	تظاهرات بالینی
۴۴	درمان
۴۵	عنکبوت Funnel Web
۴۶	تظاهرات بالینی
۴۷	درمان
۴۸	عنکبوت Amed

۴۹	تظاهرات بالینی
۴۹	درمان
۵۰	عنکبوت Sac & Running
۵۰	عنکبوت تارانتولا
۵۲	تظاهرات بالینی
۵۳	درمان
۵۳	عنکبوت No. ۱
۵۴	عنکبوت Running
۵۴	عنکبوت بابا لنگ دراز
۵۷	عقرب ها
۵۷	پاتوفیزیولوژی
۵۸	تظاهرات بالینی
۶۱	درمان
۶۳	پیشگیری و درمان واکنش ها
۶۴	هزارپایان، بیدها و پروانه ها

Bites & Stings

۶۵	پاتوفیزیولوژی
۶۵	تظاهرات بالینی
۶۷	درمان
۶۸	بوسک های تاول زا
۶۹	پاتوفیزیولوژی
۷۰	تظاهرات بالینی
۷۱	تشخیص
۷۱	درمان
۷۱	دیگر بندپایان
۷۵	مارها
۷۶	تعاریف
۷۶	طبقه بندی مارها
۷۷	تشخیص افتراقی مارها
۸۲	پراکندگی برخی مارهای ایران
۹۳	پاتوفیزیولوژی

۹۵	تظاهرات بالینی
۹۷	مارهای مرجانی
۹۹	درمان
۱۰۲	پادزهر
۱۱۱	مراقبت از زخم
۱۱۴	کارگرفتگی بزمجه

مقدمه

آرتروپود در لاتین به معنی پاهای مفصل دار می باشد بدین صورت که پاها با یک مفصل به بدن گسیخته متصل می شود. بنابراین آرتروپود یا بند پایان عبارتند از جاندارانی که بدنهای تقسیم شده و مفصلی دارند. بند پایان بزرگترین سلسله جانوری بوده ۸۷٪ جانواران را تشکیل می دهند حداقل ۱/۵ میلیون گونه از آن شناخته شده است. اکثر بندپایان برای انسان خط ناک نمی باشند و عمده پزشکان توجه به نیش و یا گزیدگی با اینها را هم اهمیت دانسته و بیشتر اذیت کننده می دانند تا تهدید کننده حیات. دو دسته حشرات (insecta) شامل زنبورهای عسل، Hornet، Wasps و مورچه ها (و عنکبوتیان (Arachnida) شامل عنکبوتیان، عقربها و کنه ها) مهمترین گروه بند پایان می باشند زیرا اکثر گونه های سمی که می توانند برای انسان خطرناک باشند، در این دو گروه قرار دارند. سندرم های بالینی مهم ناشی از گزیدگی بندپایان نیز، بویژه ناشی از این دو دسته می باشد.

مرگهای ناشی از گزش بندپایان در انسان بسیار بیشتر از مرگهای ناشی از گزش مارها می باشد. در یک مطالعه آماری که از سال ۱۹۵۰ الی ۱۹۶۹ در آمریکا انجام شده است، عامل بیشترین موارد گزیدگی حشرات با ۵۲٪ و سپس مارها با ۳۰٪ و عنکبوتیان با ۱۳٪ بوده اند. که در این میان زنبورها بیشترین مسئول مرگ بوده اند. بند پایان علاوه بر صحرا، جنگل، دریاچه ها و مراتع، در مناطق مسکونی نیز ممکن است دیده شوند. اکثر موارد مرگ نیز ناشی از پاسخ اتوفالماکواژیک بیمار به نیش است تا سمیت ناشی از نیش. برای مثال در یک فردی که دچار گزش زنبور شده است علائم می تواند از یک درد و تورم مختصر موضعی تا یک واکنش آنافیلاکتیک شدید و مرگ متفاوت باشد.

بند پایان به روش عمده سم خود را وارد قربانی می کنند.

- ۱- نیش زدن (Sting).
- ۲- گاز گرفتن (Bite).
- ۳- ترشح سم بر روی و وارد شدن آن به بدن خود.

Bite به حالتی اطلاق می گردد که از سمت دهان شکار را دچار مسمومیت (Envenomation) و ایجاد زخم در محل گزش می نماید. (این روش عمدتاً توسط مورچه ها استفاده می شود) در حالیکه در Sting یک زائده انتهایی است که علاوه بر وظیفه تخم ریزی در حشره مسئولیت تزریق سم به قربانی را نیز دارد. (این روش عمدتاً توسط زنبورها استفاده می شود)

البته ممکن است جانور از بیش از یک روش در انتقال سم خود استفاده نمایند. انسان برای حشرات به عنوان طعمه محسوب نشده و نیش زدن انسان عمدتاً بصورت اتفاقی یا جهت دفاع از خود یا واکنشی رخ می دهد.

انتقال بیماریهای عفونی توسط بندپایان شامل انواع انسفالیت، تب کوههای راکی (RMSF)، آناپلاسموز انسانی، بابزیوز و بیماری لایم از عوارض گزیدگی ناشی از بندپایان بوده و در این کتاب به آنها پرداخته نمی شود.